

T Benghazi cho đ n các thành ph khác c a Libya, n i các v tr n áp c a quân chính ph b th t b i, ng i ta tr ng ra h chi u, xác ch t ho c g ng m t r c a nh ng ng nh ng ng i lính đánh thuê b b t.

## Đ i quân đánh thuê Phi châu c a ông Kadhafi



Mouammar Kadhafi (AFP)

S hi n di n t i Libya c a 10.000 lính đánh thuê, đ n t nhi u n c châu Phi, có l ch s và nguyên nhân c a nó. T gi c m không thành v Liên hi p các n c r p cho đ n Liên hi p châu Phi, ngay t khi m i lên n m quy n, ông Kadhafi đã không ng ng can thi p vào các phong trào n i d y t i các n c thu c châu l c này.

Tình hình Libya ti p t c là đ tài nóng b ng trên các nh t báo Pháp hôm nay. Le Monde quan tâm đ n vi c hàng ch c ngàn ng i lao đ ng các n c « M nh ai n y tháo ch y i biên gi i Libya ». Nh t báo cánh h u Le Figaro nói v « G ng tìm đ ng si t l i chung quanh ông Kadhafi ». T báo nh n xét, ngày càng b cô l p t i đ t n c mình, ông Kadhafi l i c vũ nh ng ng i còn ng h ông « đ y l uì cu c t n công ngo i xâm ».

L'Humanité chú ý đ n « B o l c c a m t ch đ đ ng tuy t v ng ». Phóng s c a đ c phái viên t báo c ng s n t i m t b nh vi n Benghazi minh ch ng các v tàn sát t i đây. Nh t báo cánh t Libération ch y t a trang nh t « Kinh hoàng Libya » v i hình nh đ m đông ph n n trong l tang m t ng i bi u tình b thi t m ng.

## Đ i ngũ lính đánh thuê ng i châu Phi t i Libya

Trang trong, bài viết « Đ o quân đánh thuê ng i châu Phi c a ông Kadhafi » cho biết, lãnh t Libya có 10.000 lính đánh thuê, đ n t nhi u n c châu Phi khác nhau.

T Benghazi cho đ n các thành ph khác c a Libya, n i các v tr n áp c a quân chính ph b th t b i, ng i ta tr ng ra h chi u, xác ch t ho c g ng m t r c a nh ng ng nh ng ng i lính đánh thuê b b t. H đ n t nh ng qu c gia tr i dài theo d i đ t phía nam sa m c Sahara đ n vùng S ng Phi châu, trong đó có r t nhi u ng i Tchad, Soudan, Nigeria, Ethiopia, đ n Libya chi n đ u cho m t cu c chi n không ph i c a h .

S hi n đ n c a lính ng i châu Phi trong l c l ng an ninh có l ch s và nguyên nhân c a nó. Ông Kadhafi t ng m tr thành « Ng i h ng đ o tinh th n c a Liên hi p các n c châu Phi », và đã hào phóng phân phát quân ph c Libya cho các kháng chi n quân b i tr n trên kh p châu l c, ho c nh ng ng i nh p c l u l c đ n Libya. Trong m t bài đ n văn h i tháng giêng g n đây, ông đã l p l i r ng : « M t châu Phi th c s không bi t đ n biên gi i ».

Đi t gi c m không thành v Liên hi p các n c r p cho đ n Liên hi p châu Phi, ngay t khi m i lên n m quy n, ông Kadhafi đã không ng ng can thi p vào các phong trào n i d y t i các n c châu Phi ; t Tchad, Soudan, Niger cho đ n Mali. M t nhóm quân Tchad đ c bi t thân c n v i chính quy n Kadhafi là H i đ ng Dân ch Cách m ng, đ c hu n luy n ngay t i Libya. Khi quân Libya b quân Tchad và đ ng minh đ y lùi i d i Aouzou, ông Kadhafi đã n i gi n m ng ch i các sĩ quan Libya là đã b m t đ i quân nh bé, đói khát đánh b i, và t nay ông s tuy n m nh ng ng i lính gi i t n c ngoài.

K t đó ông Kadhafi tăng t c m lính đánh thuê, nh ng ng i này đ c phiên ch vào các l c l ng tinh nhu nh V binh C ng hòa, C n v c a lãnh t ho c Ti u đoàn An ninh. Và th t ra ngu n ng viên không thi u, vì lâu nay c quan tình báo c a Libya v n đ m trách vi c hu n luy n cho các nhóm « cách m ng » c a c châu Phi. Vào cu i th p niên 80, nhi u lính m i đã đ n t Gambia, Ghana, Sierra Leone, Tunisia.

Hành đ ng c a ông Kadhafi đ y mâu thu n. M t m t, Libya ng h phong trào đ u tranh ch ng ch nghĩa apachai Nam Phi, m t khác, các nhân v t n i lo n nhi u n c có th tìm th y t i Tripoli vũ khí các lo i, t v n và đô la t d u h a, đ gây r i t i n c mình, đ c bi t là Tây Phi. Ng i ta lo ng i, n u tình hình t i Libya x u đi, thì kho vũ khí to l n c a n c này s b t n mác ra kh p các n c trong khu v c.

-----

## Hàng t đồ la đ « mua » châu Phi

M t bài vi t khác cũng c a Le Monde cho bi t thêm, ông Kadhafi đã b ra hàng t đồ la t ngu n l i d u h a đ « mua » các n c châu Phi.

V i tr n m a ti n tung ra cho các n c láng gi ng nghèo kh , lãnh t Libya đã có đ c nh ng đ ng minh b t đ c dĩ, kh năng gây m t n đ nh cho h , và m nh đ t màu m đ đ u t . Nh uy l c c a đ ng ti n mà ông Kadhafi đã tr thành Ch t ch Liên hi p châu Phi vào năm 2009, và c gây áp l c đ các đ i tác phong cho mình làm Vua c các vua truy n th ng châu Phi. Ông mu n thành l p Liên hi p qu c châu Phi, nh ng v p ph i nhi u ch ng đ i. Nhi u nhà ngo i giao c a châu l c lo ng i n u ông Kadhafi làm ch t ch s gây t n h i đ n hình nh c a châu l c, do vi c ông thích xúi gi c đ o chánh, và các ch tr ng ti n h u b t nh t c a ông.

Tháng giêng năm ngoái, ông Kadhafi c v n đ ng đ làm Ch t ch Liên hi p châu Phi thêm m t nhi m k n a nh ng đã không thành công. Tuy v y ông cũng có đ c khá nhi u ng h nh c a các nhà lãnh đ o Mali, Burkina Faso...nh tung vi n tr , và nh ng l i tuyên b m dân. Ông g i Ngân hàng Th gi i là « m t t ch c kh ng b » và kêu g i các n c châu Phi quay sang châu M la tinh, Trung Qu c, n Đ « là nh ng n c không can thi p vào chuy n n i b c a chúng ta ». Song song đó là m t chi n đ ch đ u t tài chính quy mô, Libya mua nhi u khách s n, ngân hàng, nhà máy, qu ng m ... nhi u n c châu Phi v i t ng đ u t lên đ n m t t r i đô la m i năm.

-----

## Vi t Nam : N n thi u đ i n tr m kha

Liên quan đ n Vi t Nam, m t bài vi t ng n t Hà N i đ ng trên nh t báo Libération nói v tình tr ng thi u đ i n hi n nay. Tác gi nh n th y, gia đình m t ng i bán yaourt ở Chùa Láng, g n Hà N i đã ph i thay nh ng bóng đèn néon quen thu c b ng nh ng bóng đèn ti t ki m năng l ng, và khi tr i nóng, c nhà ng chung trong m t phòng đ ch b t m t chi c máy l nh. Bà ch quán cà phê k bên thì đ t l nh ch đ th p nh t và dùng bình n c nóng m t cách dè

x n.

S dĩ ng i dân Việt Nam ph i t p ti t ki m đi n, đó là vì k t tháng ba t i, giá m t kilowatt đi n s tăng 15,28%, m c tăng cao nh t t tr c đ n nay. Theo nh gi i thích c a ông T Văn H ng, Th tr ng B Công th ng, thì vi c tăng giá đi n là c n thi t, đ « huy đ ng đ u t vào các nhà máy nhi t đi n m i ». Nh ng theo tác gi bài vi t, thì giá đi n tăng vào m t th i đi m mà đ ng b c Việt Nam đã b phá giá đi n b n l n ch trong vòng 15 tháng, làm cho t l l m phát t 12% vào năm ngoái l i ti p t c đà tăng.

M t k s v h u nh n xét : V i giá đi n tăng v t nh th , ng i bán hàng s không ng n ng i lên giá các lo i hàng hóa. Bà Ph m Chi Lan, c u c v n chính ph cũng có cùng nh đ nh. Theo bà thì chính ph Việt Nam s khó th tìm h m t l l m phát t m c 7% trong năm nay. Chuyên gia Sophie Salomon c a C quan Phát tri n Pháp t i Hà N i cho r ng chính ph s ph i tăng kh năng s n xu t đi n, vì nhu c u đi n Việt Nam ngày càng cao, d ki n tăng 16% trong năm 2011.

Nh ng v c úp đi n th ng xuyên làm cho n n kinh t ho t đ ng ch m l i. Bà Sophie Salomon mu n nhìn ó khía c nh l c quan, đó là « Giá đi n đ t s khuy n khích các nhà máy trang b nh ng thi t b tiêu t n ít năng l ng h n. Tuy nhiên n n thi u đi n v n s kéo dài ». Nhà máy đi n nguyên t đ u tiên c a Việt Nam s không đi vào ho t đ ng tr c năm 2020. M t s ch đ i quá lâu, làm l i cho m t s ng i, nh ch m t c a hàng nh bán máy phát đi n g n Chùa Láng trong nh ng ngày cúp đi n đã bán ra đ c đ n t 100 đ n 200 chi c máy phát đi n.

---

---

## Đan Đông : T ng ph n gi a đôi b Áp L c Giang

Nh t báo công giáo La Croix dành h s hôm nay cho B c Tri u Tiên. Phóng s c a đ c phái viên La Croix t i Đan Đông nêu b t s t ng ph n trong cu c s ng gi a đôi b dòng Áp L c Giang, ranh gi i gi a Trung Qu c và B c Tri u Tiên.

Vào ban đêm, s t ng ph n này càng n i b t. Phía Trung Qu c, ánh đèn sáng r c t nh ng nhà hàng, c a hi u, quán bar, khách s n...chi u sáng r c r , trong khi b sông phía B c Tri u

Tiền im s&ng trong bóng t&i l&ng c&m.

Hàng ngàn khách du lịch Trung Quốc đến Đan Đông vào dịp cuối tuần hay nghỉ cuối tuần. Đây là một trong những thành phố ít bị ô nhiễm nhất của Trung Quốc, và dòng sông Áp Lục thì xanh trong. Một công viên Trung Quốc gần đây thích, phía Bắc Triều Tiên không có một nhà máy nào suốt dọc dòng sông.

Chiếc cầu Hữu Nghị nối liền hai nước đã trở thành một địa điểm du lịch, với vé vào cửa giá 50 nhân dân tệ, tờ tiền 5 euro, đồng thời đây cũng là nơi hàng hóa được đưa sang trao đổi, thương mại diễn ra sôi động hàng ngày. Phía Trung Quốc đưa sang hàng công nghiệp, quần áo, thực phẩm để đổi lấy than đá và các loại khoáng sản Bắc Triều Tiên.

Đan Đông không phải là nơi lý tưởng để vượt biên, vì phía Trung Quốc tuy không dựng các hàng rào để ngăn chặn mà chỉ lắp đặt các camera theo dõi. Tuy nhiên bất kể thì có nguy cơ phải đi công tác ở nơi này, những người vượt biên ở Bắc Triều Tiên, dù sao vẫn hy vọng có thể đổi lấy tiền mặt. Công dân phía Trung Quốc không có thói quen mua sắm những người tị nạn, cho rằng họ gây tốn kém. Những La Croix như một số mua sắm của họ, người Trung Quốc quen mua hàng vào thời điểm này đổi lấy hàng khi năm 1961 và cuộc Cách mạng Văn hóa năm 1966, hàng ngàn người Trung Hoa đã chuyển sang tị nạn và đến Bắc Triều Tiên, họ đã giàu hơn Trung Quốc, ra tay giúp đỡ.